

Ke zkoušce z:

FSS:PSYn5380 Praktikum ve speciální pedagogice

Formát:

Zkouška proběhne elektronicky přes odpovědník v ISu. Součástí testu bude 10 otevřených otázek, každá za 10 bodů, max. 100 bodů

90 - 100 – A

80 - 89 – B

70 - 79 – C

60 - 69 – D

50 - 59 – E

Méně než 50 – F

Zkouška bude časově omezena.

Základní zdroje, vše online:

- 1) ppt, pokud je k dispozici (v ISu)
- 2) **Vítková, M. a kol.:** *Integrativní školní (speciální) pedagogika* (v ISu)
- 3) *Katalog podpůrných opatření:* zdroj je dostupný online na adrese <http://katalogpo.upol.cz/> a jednotlivá témata níže jsou vždy prolinkována na příslušnou stránku, ale zároveň je .pdf verze katalogu umístěna i v ISu (pro případ, že by si materiály chtěl někdo např. vytisknout).

Vysvětlivky: u každého bloku je vždy uvedena osnova, tj. co daná otázka pokrývá a klíčová témata, která se v testu objeví. Dále je pro informaci vložena i příslušná státnicová otázka, aby si studenti mohli zkusit ověřit, zda jejich znalost pokrývá i státnicový okruh.

Tematické okruhy:

1. Žáci s tělesným a dalším závažným postižením

Osnova:

- Vymezení kategorie tělesného postižení
- Druhy tělesného postižení
- Charakteristika dětské mozkové obrny
- Edukace žáků s tělesným postižením

Klíčové otázky:

1. Co patří k hlavním znakům u osob s tělesným postižením?

2. Charakterizujte časté typy tělesného postižení, se kterými se může psycholog setkat u žáka ve škole.
3. Charakterizujte dětské formy mozkové obrny.
4. Jmenujte některé znaky vzdělávání žáků s tělesným postižením.
5. Podpůrná opatření a jejich realizace ve škole. Spolupráce školy, školního poradenského zařízení, rodiny a SPC.

- Úprava režimu:

<http://katalogpo.upol.cz/telesne-postizeni-a-zavazna-onemocneni/organizace-vyuky/4-1-1-uprava-rezimu-vyuky-casova-mistni/>

- Varianty opatření dle stupňů podpory:

<http://katalogpo.upol.cz/telesne-postizeni-a-zavazna-onemocneni/modifikace-vyuovacich-metod-a-forem/4-2-2-individualni-prace-se-zakem-v-prubehu-vyuky/>

- Pomůcky dle stupňů podpory:

<http://katalogpo.upol.cz/telesne-postizeni-a-zavazna-onemocneni/pomucky/4-4-1-didakticke-pomucky-se-zamerenim-na-pomucky-usnadnujici-psani-a-kresleni/>

- Video, odkazy:

<https://www.youtube.com/watch?v=kOcwOm3dZko> (epilepsie)
<https://www.youtube.com/watch?v=cOfUGUNxEqU>

Příslušná otázka státnice:

Děti a dospívající s tělesným a kombinovaným postižením, nejčastější typy postižení (DMO a její formy, malformace, myopatie, úrazy), a onemocnění (onkologické, neurologické, metabolické). Možnosti vzdělávání žáků s tělesným a kombinovaným postižením, se závažným onemocněním.

2. Žáci s mentálním postižením

Osnova

- Charakteristika žáka s mentálním postižením
- Klasifikace mentální retardace
- Možnosti vzdělávání - Současné trendy v edukaci žáků s mentálním postižením
- Žáci s Downovým syndromem

Klíčové otázky

1. Vymezte termín mentální retardace a její klasifikaci
2. Popište dopad oslabení kognitivního výkonu a mentálního postižení na oblast vzdělávání

3. Diagnostika

<http://katalogpo.upol.cz/mentalni-postizeni-nebo-oslabeni-kognitivniho-vykonu/2-dopad-oslabeni-kognitivniho-vykonu-a-mentalniho-postizeni-na-oblast-vzdelavani/2-1-zak-s-oslabenim-kognitivniho-vykonu/>

4. Downův syndrom – fyziologická a psychologická specifika, specifika psychologického poradenství pro rodiny s dětmi s mentálním postižením. (Přednáška dr. Pivodová.)

5. Podpůrná opatření a jejich realizace ve škole. Spolupráce školy, školního poradenského zařízení, rodiny a SPC)

<http://katalogpo.upol.cz/mentalni-postizeni-nebo-oslabeni-kognitivniho-vykonu/organizace-vyuky/4-1-1-uprava-rezimu-vyuky-casova-mistni-5/>

6. Pomůcky (pro každý stupeň jmenujte nejméně 3)

<http://katalogpo.upol.cz/mentalni-postizeni-nebo-oslabeni-kognitivniho-vykonu/pomucky/4-4-1-didakticke-pomucky-5/>

Příslušná otázka státnice:

Etiologie a patogeneze. Klinické obrazy jednotlivých stupňů mentální retardace, průběh, prognóza, diagnostika, možnosti vzdělávání, péče.

3. Žáci s poruchami autistického spektra (samostudium)

Osnova

- Triáda příznaků
- Diagnostická kritéria
- Problémy v komunikaci
- Problémy v sociálních vztazích
- Problémy s představitostí
- Podpůrná opatření a jejich realizace ve škole. Spolupráce školy, školního poradenského zařízení, rodiny a SPC.

Klíčové otázky

1. Vysvětlíte pojem pervazivní vývojová porucha.
2. Vyjmenujte triádu příznaků a popište je.
3. Popište diagnostická kritéria autismu.
4. Jmenujte spektrum autistických poruch.
5. Popište problémy s představitostí.

6. Jaké jsou obecné principy práce s jedinci s autismem?
7. Vysvětlíte pojem strukturované vyučování.
8. <http://katalogpo.upol.cz/poruchy-autistickeho-spektra-nebo-vybrana-psychicka-onemocneni/modifikace-vyucovacich-metod-a-forem/4-2-3-strukturalizace-vyuky-4/>
9. Diagnostické nástroje využívané pro identifikaci těchto dětí.
10. Popište vhodné pomůcky dle stupňů podpory:
<http://katalogpo.upol.cz/poruchy-autistickeho-spektra-nebo-vybrana-psychicka-onemocneni/pomucky/4-4-1-didakticke-pomucky-3/>

Příslušná otázka státnice:

Klasifikace, etiologie a prevalence, komorbidita, symptomatika, diagnostika (srovnání MKN-10 a DSM-V), intervence, možnosti výchovy a vzdělávání (strukturované učení a další přístupy, kritická reflexe rizik a benefitů různých přístupů s ohledem na celkový vývoj dítěte), životní perspektiva.

4. Žáci se zrakovým postižením

Osnova:

Skupiny žáků:

- nevidomí
- se zbytky zraku
- slabozrací
- s poruchami binokulárního vidění

Psychodiagnostika

Podpůrná opatření a jejich realizace ve škole

Klíčové otázky:

1. Vymezte skupiny žáků se zrakovým postižením a stručně tyto skupiny charakterizujte.
2. Psychologická diagnostika – základní metody (přednáška Mgr. Žahour)
3. Výuka, didaktické pomůcky:
Didaktické pomůcky dle stupňů podpory, alespoň 3 z každé kategorie:
<http://katalogpo.upol.cz/zrakove-postizeni-nebo-oslabeni-zrakoveho-vnimani/pomucky/4-4-1-didakticke-pomucky-4/>
4. Výuka - kompenzační pomůcky:

<http://katalogpo.upol.cz/zrakove-postizeni-nebo-oslabeni-zrakoveho-vnimani/pomucky/4-4-3-reedukacni-a-kompenzacni-pomucky-2/>

5. Podpůrná opatření a jejich realizace ve škole, Spolupráce školy, školního poradenského zařízení, rodiny a SPC)

Varianty opatření dle stupňů podpory:

<http://katalogpo.upol.cz/zrakove-postizeni-nebo-oslabeni-zrakoveho-vnimani/organizace-vyuky/4-1-1-uprava-rezimu-vyuky-casova-mistni-4/>

5. Žáci se sluchovým postižením

Osnova:

- Vymezení skupiny žáků se sluchovým postižením
- Podpůrná opatření a jejich realizace ve škole

Klíčové otázky:

1. Vymezte skupinu žáků se sluchovým postižením

Základní vymezení:

<http://katalogpo.upol.cz/sluchove-postizeni-nebo-oslabeni-sluchoveho-vnimani/1-strucne-vymezeni-sluchoveho-postizeni-a-oslabeni-sluchoveho-vnimani/>

2. Popište možné způsoby úpravy vzdělávání těchto žáků

3. Popište varianty opatření dle stupňů podpory:

<http://katalogpo.upol.cz/sluchove-postizeni-nebo-oslabeni-sluchoveho-vnimani/modifikace-vyucovacich-metod-a-forem/4-2-1-zpusoby-vyuky-adekvatni-pedagogicke-situaci-7/>

4. Popište kompenzační reedukační pomůcky

<http://katalogpo.upol.cz/sluchove-postizeni-nebo-oslabeni-sluchoveho-vnimani/pomucky/4-4-3-kompenzacni-pomucky-reedukacni-pomucky-2/>

Příslušná otázka státnice:

Děti a dospívající se smyslovým postižením, zejména **zrakové a sluchové vnímání**, kategorie postižení. Podpora, komunikace, raná péče, zahájení školní docházky, zásady výchovy a vzdělávání dětí a žáků se smyslovým postižením. Možnosti a specifika diagnostiky dětí se smyslovým postižením.

6. Žáci s narušenou komunikační schopností

- Vymezení, kategorie narušené komunikační schopnosti
- Vývoj řeči v normě
- Diagnostika
- Podpůrná opatření a jejich realizace ve škole

Klíčové otázky

1. Vymezte skupinu žáků s narušenou komunikační schopností
2. Jmenujte základní kategorie narušené komunikační schopnosti a popište je
<http://katalogpo.upol.cz/naruseni-komunikacnich-schopnosti/1-vymezeni-problematiky-naruseni-komunikacnich-schopnosti/>
3. Popište možnosti diagnostiky narušené komunikační schopnosti (přednáška dr. Rejdová)
4. Popište možnosti modifikace vzdělávání dle stupňů podpory:
<http://katalogpo.upol.cz/naruseni-komunikacnich-schopnosti/modifikace-vyucovacich-metod-a-forem/4-2-1-zpusoby-vyuky-adekvatni-pedagogicke-situaci-3/>
5. Jmenujte pomůcky (alespoň 3), vhodné pro tyto žáky
<http://katalogpo.upol.cz/naruseni-komunikacnich-schopnosti/pomucky/4-4-1-didakticke-pomucky-2/>

Příslušná otázka státnice:

Děti s narušenou komunikační schopností. Vývojové poruchy řeči. Vývoj řeči v normě a patologii, poruchy výslovnosti, artikulace a rytmu řeči, poruchy gramatické stavby věty, sociálního užití řeči. Elektivní mutismus. Vývojová dysfázie. Diagnostika, reedukace, možnosti vzdělávání.